

Komentář předsedy poslaneckého klubu Pirátů Jakuba Michálka: Miliardové zakázky do firem premiéra už se nebudou opakovat

18.9.2024 - | Česká pirátská strana

Nejkřiklavější případ proč je změna potřeba, je vládnutí Andreje Babiše. Za jeho premiérování získal Agrofert zakázky za skoro 12 miliard korun. To jsou pro představu náklady na výstavbu 4000 bytů nebo 60 kilometrů dálnic. Pokud bude zákon schválen, členové vlády nebudou moci brát veřejné zakázky pro žádné firmy, kde figurují jako skuteční majitelé.

Proč bylo potřeba tuto chybu z éry Sobotkovy vlády opravit?

Již dnes sice v zákoně o střetu zájmů stojí, že premiér a ministři nesmí dostávat veřejné zakázky, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže za předsedy Rafaje ale podle něj odmítl postupovat. Trval na tom, že může zasahovat jen tehdy, kdy vyloučení uchazeče vyžaduje zákon o veřejných zakázkách. Zakaz tedy sice platil, ale vymahatelný byl jen těžko. Naposledy Ministerstvo pro místní rozvoj na jeho základě odmítlo uhradit 43 milionů Kč z evropských fondů, které za Babišovy vlády skončily v Agrofertu a soud mu dal před několika dny pravomocně za pravdu. Ale to je jen úplný zlomek z miliard, na které měl zákon správně dopadnout.

Za dobu Babišovy vlády získalo podle informací Deníku N přes 90 firem z Babišova holdingu zakázky v celkové výši 11,7 miliardy korun, například:

- Státem vlastněná firma Čepro nakoupila od Agrofertu paliva za 5 miliard bez veřejné soutěže
- Státní podnik Lesy ČR dal firmě Uniles z Agrofertu zakázky za 3,6 mld.
- Správa státních hmotných rezerv nakoupila obiloviny, olej, sušené maso a mléko pro stát z 5 firem Babišova holdingu Olma, Mlékárna Hlinsko a další za 1,5 mld. Kč

Proč to trvalo tak dlouho?

Současné znění zákona bylo schváleno za Sobotkovy vlády před příchodem Pirátů do Sněmovny. A když pak byli Piráti v opozičních lavicích, Babiš a Faltýnek blokovali jakékoliv opravy. Změny prosadila až stávající vláda, kde jsem už dříve získal podporu pro zpřísnění vyplácení dotací ministrům a pro zákaz, aby politici vlastnili mediální domy. Babiš tak mimo jiné musel prodat MAFRu miliardáři Pražákovi, nicméně má v mediálním domě MAFRa a na idnes.cz pořád tlačenkou – vliv stále drží jím dosazení lidé a Babišovi na idnes.cz dál vycházejí exkluzivní a poněkud poblouznělé komentáře.

V případě zakazu zakázek pro premiéra však “protikorupční” hnutí ANO změnu zdržovalo a dostalo se na ni až teď při projednání jiného zákona. Změnu jsem navrhl k zákonu o veřejné podpoře, který upravoval pravidla vyloučení z výběrového řízení. Návrh zavádí tzv. rakouský model, kdy se firma člena vlády nesmí ucházet o zakázky, které se udělují v rámci státu, ale mohou se ucházet o zakázky v samosprávě, kde nemá ministr přímý vliv. Do budoucna tak ochráníme miliardy ve státním rozpočtu, aby neputovaly do firem napojených na politiky. Třeba kdyby se do vlády dostal někdo, kdo si chce tzv. jen nahrabat.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/komentar-predsedy-poslaneckeho-klubu-piratu-jakuba-michal-ka-miliardove-zakazky-do-firem-premiera-uz-se-nebudou-opakovat>